

ПЗМ-2 Поводження з твердими побутовими відходами у м. Хмельницькому

Країна:
Україна

Номер проєкту:
50729

Галузь:
Муніципальна та екологічна інфраструктура

Тип повідомлення:
Приватний

Екологічна категорія:
А

Дата затвердження:
08 липня 2020 року

Статус:
Розглянуто концепцію

Дата оприлюднення РП:
09 квітня 2020 року

Опис проєкту

Надання старшого кредиту в розмірі до €28,5 млн комунальному підприємству “Спецкомунтранс” (далі – “Підприємство”) на фінансування реконструкції та модернізації інфраструктури ТПВ у місті Хмельницькому. Даний проєкт реалізується у рамках програми “Зелені міста 2” (ПЗМ-2), метою якої є сприяння вирішенню екологічних проблем на рівні міст в масштабах відповідних секторів.

Цілі проєкту

Етап I проєкту передбачає задоволення термінових потреб Міста в інвестиціях для: (i) реконструкції існуючого полігону; (ii) будівництва нової карти інженерного санітарного полігону за стандартами ЄС поблизу старого полігону; (iii) придбання нового обладнання для забезпечення стабільної експлуатації нового полігону; та (iv) покращення систем збору і транспортування ТПВ із співфінансуванням з бюджету Міста.

Етап II проєкту включатиме у себе будівництво нового сміттєпереробного заводу для неорганічних відходів та відокремленої станції компостування для відсортованих органічних відходів. Така підтримка вторинної переробки та створення сучасної інфраструктури управління ТПВ (сортування і компостна переробка) мають призвести до

зменшення кількості ТПВ, які зрештою потраплятимуть на полігон. Проєкт забезпечить належну реалізацію довгострокової стратегії сталого управління ТПВ.

Вплив на процес переходу

Оцінка ЕТІ: 60

Проєкт є частиною програми «Зелені міста 2» (ПЗМ-2). ПЗМ-2 – це стратегічний та мультипроєктний підхід до вирішення екологічних проблем в окремих великих містах країн операцій ЄБРР.

Головною метою програми є досягнення значних екологічних покращень та впровадження «зеленого» аспекту процесу переходу у відповідних містах. ПЗМ-2 також спрямована на розбудову необхідної спроможності та забезпечення кращої координації та залучення різних зацікавлених осіб у відповідних містах з метою покращення управління, операційної ефективності та фінансової сталості цільових інвестицій та ініціатив. Досягненню цих цілей сприяє розробка і реалізація планів дій «Зелене місто» (ПДЗМ) для кожного міста, в яких визначаються і систематизуються екологічні виклики і шляхи їх подолання за допомогою цільових інвестицій, послуг та політичних інструментів. Проєкт передбачає наявність мінімум двох аспектів переходу – «зеленість» та «ефективне управління» - що відповідає впливу ПЗМ-2 у цілому на процес переходу.

Інформація про клієнта

“СПЕЦКОМУНТРАНС”

КП “Спецкомунтранс” – комунальне підприємство, яке повністю належить місту Хмельницькому та відповідає за збір, переробку та утилізацію твердих побутових відходів. Підприємство має договори на вивезення та утилізацію сміття з понад 92 тис. домогосподарств та майже 3 тис комерційних і бюджетних установ. Компанія також є оператором існуючого полігону, що розташований на території Міста.

Фінансування ЄБРР

28,5 млн євро

Старший кредит, що включає у себе зарезервовані та незарезервовані транші.

Загальна вартість проєкту

36,5 млн євро

Старший кредит €28,5 млн, розбитий на декілька траншів, інвестиційний грант у розмірі до 5 млн євро в рамках Інвестиційної платформи сусідства (ІПС) ЄС та місцевий внесок у розмірі до 3 млн євро.

Додатковість

Банк має унікальні можливості для надання Місту допомоги у подоланні екологічних викликів шляхом розробки та реалізації плану заходів «Зеленого міста».

Екологічні та соціальні аспекти

Проект віднесено до категорії “А” згідно з Екологічною та соціальною політикою Банку 2014 р. виконано комплексну оцінку екологічних та соціальних впливів (ОВНСС), результати якої мають бути оприлюднені та публічно доступні впродовж мінімум 120 днів. Згідно з Вимогами до реалізації проєктів (ВРП) Банку підготовано інформаційний пакет, який включає у себе: (i) Звіт про оцінку екологічних і соціальних впливів; (ii) Нетехнічне резюме (НТР), (iii) План взаємодії із зацікавленими особами (ПВЗО); (iv) Програму відновлення джерел існування; та (v) План екологічних і соціальних заходів (ПЕСЗ). Усі ці документи оприлюднено англійською та українською мовами на веб-сайтах Банку та Клієнта 28 лютого 2020 р. Також виконано і оприлюднено оцінку впливу на довкілля згідно з українськими нормами, яка має бути погоджена українськими органами.

Починаючи з червня 2019 р. Клієнт за допомогою незалежного консультанта з екології мав низку зустрічей та провів громадське опитування і консультації щодо проєкту із зацікавленими сторонами та сторонами, на які може вплинути проєкт, включаючи членів прилеглої громади. Після нещодавнього введення заборони масових зібрань у зв'язку з поширенням COVID-19 Клієнт разом із Консультантом переглядають план заходів взаємодії із зацікавленими сторонами, що мають виконуватися протягом періоду оприлюднення з урахуванням ВРП №10. Альтернативні підходи до взаємодії із зацікавленими сторонами будуть визначені у додатку до ПВС, який Клієнт оприлюднить найближчими тижнями.

У процесі розробки ОВНСС розглядалося декілька альтернативних варіантів, у тому числі різні проєктні рішення та місця розташування, а також сценарій “без проєкту”. Після детального аналізу ОВНСС підтвердила, що проєкт принесе значну екологічну та соціальну користь Місту та громадам навколо нього, оскільки його результатами має стати будівництво нового інженерного санітарного полігону за стандартами ЄС, закриття та реконструкція існуючого полігону, а також вдосконалення систем збирання та транспортування ТПВ. Етап 2 проєкту включатиме у себе будівництво сміттєпереробного заводу з відокремленою станцією компостування для відсортованих органічних відходів. Така підтримка вторинної переробки та створення сучасної інфраструктури управління ТПВ мають призвести до зменшення кількості ТПВ, які зрештою потраплятимуть на полігон. Також у рамках окремого проєкту технічної допомоги, який підтримується ЄС, будуть вивчені можливості для подальшого покращення управління ТПВ та запровадження принципів економіки замкнутого циклу на регіональному рівні у Хмельницькій області.

ОВНСС підтвердила, що більшість потенційних негативних екологічних і соціальних впливів слід очікувати на етапі будівництва, але за умови реалізації заходів пом'якшення, визначених у Плані екологічних і соціальних заходів, а також дотримання ефективних методів будівництва ці впливи будуть тимчасовими і не вважаються значними.

Місце реалізації проєкту знаходиться за межами Міста та оточене з усіх боків сільськогосподарськими землями та/або селами. Деякі житлові будинки, що відносяться до цих селищ, розташовані поблизу існуючого полігону (який буде закриватися та реконструюватися в рамках проєкту). Відстань до найближчого з цих будинків становить 70 м у південному напрямку. Пропонована рекультивація та накриття існуючого полігону зменшить існуючий ризик впливу пилу, що включає у себе тверді частинки, летючі органічні сполуки та мікроорганізми (біоаерозолі), на здоров'я людей, а також дозволить усунути неприємні запахи у житлових помешканнях поблизу полігону.

ОВНСС підтвердила відсутність чутливих екологічних рецепторів поблизу місця реалізації проєкту. Місце реалізації проєкту не пов'язане з існуванням будь-яких важливих популяцій рослинних або тваринних видів, які представляли б підвищену цінність для збереження.

Також не визначено жодних значних негативних впливів на культурну спадщину. Єдина археологічна зона, на яку потенційно може вплинути проєкт, знаходиться на відстані 1 км. Тим не менше, буде розроблено процедуру поводження у разі випадкових знахідок з метою пом'якшення ризику потенційного випадкового негативного впливу на етапі будівельних робіт.

Ландшафтні та візуальні впливи будуть мінімізовані шляхом належного просторового планування існуючого полігону після закриття з висадкою трави, кущів та дерев, у тому числі на границях полігону.

Найближчими до місця реалізації проєкту поверхневими водними об'єктами є заболочена водойма, пов'язана з існуючим полігоном, та струмок без назви поблизу полігону. Ці об'єкти розташовані нижче по схилу від проєкту та не використовуються ані в якості джерел води місцевими жителями, ані для сільськогосподарської діяльності. Аналіз проб води показав, що деякі параметри перевищують українські норми для поверхневих вод. Також на етапі будівництва очікуються деякі додаткові негативні впливи у зв'язку з тимчасовим зберіганням вилученого внаслідок земельних робіт матеріалу. Цей матеріал потенційно міг би потрапити у струмок та водойму і негативно вплинути на якість поверхневих вод поблизу проєкту та нижче за течією внаслідок стоків. Проте, за умови вжиття визначених заходів пом'якшення вплив будівельних робіт за проєктом на поверхневі води не буде значним. З метою пом'якшення потенційних впливів на поверхневі та ґрунтові води на етапі експлуатації в рамках проєкту передбачене створення системи управління видаленням фільтрату та установки для очистки фільтрату (план управління фільтратом). Оцінка гідрологічних ризиків (ОГР) підтвердила, що впливи на геологію та гідрологію на етапі експлуатації не будуть значними після реалізації заходів з пом'якшення.

Проєкт також матиме позитивний вплив на кліматичні зміни, оскільки забезпечить скорочення викидів ПГ приблизно на 100,094 т CO₂-екв на рік під час експлуатації порівняно із сценарієм “без проєкту”.

Програма землевідведення та придбання земельних ділянок для проєкту виконувалася за принципом добровільних угод згідно з вимогами національного законодавства та ЄБРР. Існуючий полігон має санітарно-захисну зону (СЗЗ) шириною 500 м. Наразі передбачається створення такої ж СЗЗ для пропонуваного розширення полігону та сміттєпереробного заводу. Оскільки проєкт передбачає закриття та реконструкцію існуючого полігону, впливи існуючого полігону на житлові будинки, які наразі знадяться в межах його СЗЗ, значно зменшаться.

У ході ОВНСС було визначено, що існуючим полігоном користуються приблизно 20-60 збирачів відходів (більшість з яких працює сезонно), а отже його закриття у зв'язку з даним проєктом може означати для них втрату значного джерела існування. Крім цього, ці збирачі сміття мешкають у низькоякісному житлі, яке вони створили у безпосередній близькості до полігону на земельних ділянках, наданих їхніми роботодавцями (субпідрядниками, залученими Містом). Згідно з ВРП №5ЄБРР розроблено Програму відновлення джерел існування (ПВДІ), в якій розглядаються питання економічного переміщення збирачів відходів та обмеження, пов'язані із СЗЗ. ОВНСС також включає у себе розгляд заходів пом'якшення потенційної втрати житла збирачами відходів у зв'язку з припиненням їхнього працевлаштування. Місто проактивно шукає можливості для працевлаштування цих людей на новому сміттєпереробному заводі та у комунальних підприємствах Міста, у

тому числі з наданням житла. Житло, яке надаватиме Місто або його підрядники, котрі працюватимуть на новому полігоні або заводі, має відповідати ВРП №2. Розробка ПВДІ продовжиться з допомогою міжнародних консультантів в рамках технічної допомоги.

Усі заходи, спрямовані на пом'якшення або усунення потенційних екологічних і соціальних впливів, а також забезпечення дотримання Підприємством Вимог до реалізації проєктів ЄБРР, включені до Плану екологічних і соціальних заходів (ПЕСЗ). На етапі після підписання проєкт включатиме у себе ряд завдань технічної допомоги, які передбачають постійну підтримку підготовки проєкту та розвиток інституційних можливостей для взаємодії із зацікавленими сторонами та виконання ПЕСЗ.

Підприємство надаватиме Банку щорічні екологічні та соціальні звіти, включаючи інформацію про стан виконання запропонованого Плану екологічних і соціальних заходів (ПЕСЗ). Банк також може у разі необхідності здійснювати моніторингові візити.

З інформаційним пакетом ОВНСС для цього проєкту можна ознайомитися за посиланням (<https://www.ebrd.com/work-with-us/projects/esia/khmelnitsky-solid-waste-project.html>).

Технічне співробітництво та грантове фінансування

До підписання: **Комплексна оцінка екологічних і соціальних впливів та Аналіз ТЕО**, профінансовані Урядом Швеції, та **Регіональний план управління ТПВ**, профінансований ІПС ЄС.

Після підписання: **Консультант з підтримки реалізації проєкту**, який надаватиме Підприємству допомогу в усіх аспектах реалізації проєкту, включаючи розробку проєктної документації, технічних специфікацій та тендерної документації, звітів про оцінку тендерних пропозицій та укладення договорів для Банку. Підприємство також найме за кредитні кошти додаткового консультанта, який виконуватиме комплексний технічний нагляд на етапі будівництва.

Контактна інформація Підприємства

Пані Ксенія Косюк
smart.env.khm@gmail.com
+380 96 838 4476
29008, вул. Бандери 2/1, офіс 323, м. Хмельницький, Україна

Стисла інформація про реалізацію проєкту

Дата останнього оновлення РП

09 квітня 2020 року

Пов'язані матеріали

- [Звіт про оцінку екологічних та соціальних впливів](#)
Опубліковано: 28.02.2020

Розуміння процесу переходу

Додаткову інформацію про підхід ЄБРР до вимірювання впливу на процес переходу можна знайти [тут](#).

Можливості для бізнесу

Для того, щоб дізнатися про можливості для бізнесу або участі у закупівлях, зверніться до компанії-клієнта.

Для того, щоб дізнатися про можливості для бізнесу з ЄБРР (не пов'язані із закупівлями), звертайтеся за:

Тел.: +44 20 7338 7168

Електронна пошта: projectenquiries@ebrd.com

Для отримання інформації у зв'язку з проектами у державному секторі відвідайте сторінку [Закупівлі ЄБРР](#)

Тел: +44 20 7338 6794

Електронна пошта: procurement@ebrd.com

Загальні питання

З питань загального характеру можна звертатися за допомогою [Форми для запитів до ЄБРР](#).

Екологічна та соціальна політика (ЕСП)

В [ЕСП](#) та пов'язаних з нею Вимогах до реалізації проєктів (ВРП) визначені шляхи, якими ЄБРР реалізує свою відданість меті сприяння екологічному та сталому розвитку. ЕСП та ВРП містять конкретні положення, які вимагають від клієнтів дотримання застосовних вимог національного законодавства про публічний доступ до інформації та консультації, а також наявності механізму для отримання звернень і скарг від стейкхолдерів (зокрема, щодо екологічних і соціальних аспектів діяльності цих клієнтів та проєктів) і сприяння вирішенню відповідних питань. Залежно від характеру та масштабів екологічних і соціальних ризиків та впливів у деяких проєктах ЄБРР також вимагає від клієнтів додатково розкривати відповідну інформацію про ризики та впливи цих проєктів або проводити змістовні консультації із стейкхолдерами, враховувати отримані від них відгуки та зауваження і реагувати на них.

Більш детальну інформацію про підходи ЄБРР до відповідних питань можна знайти в [ЕСП](#).

Доброчесність та комплаєнс

Офіс директора ЄБРР з комплаєнса (ОДК) відповідає за підтримку ефективних підходів до врядування та управління, а також забезпечення дотримання найвищих стандартів доброчесності в усій діяльності Банку згідно з найкращою міжнародною практикою. Усі клієнти Банку проходять перевірку доброчесності, мета якої – переконатися, що відповідні проєкти не створюватимуть для Банку неприйнятних ризиків у сфері доброчесності або репутаційних ризиків. Банк вважає, що виявлення та вирішення проблемних питань на етапах оцінки та затвердження проєктів є найбільш ефективним способом забезпечення

добросовісності транзакцій Банку. ОДК відіграє ключову роль у цій захисній діяльності та допомагає контролювати ризики добросовісності у проєктах після здійснення інвестицій.

ОДК також відповідає за розслідування підозр у шахрайстві, корупції та неналежній поведінці у проєктах, які фінансує ЄБРР. Будь-хто у Банку або за його межами, в кого є підозри в шахрайстві або корупції, має повідомити про це Директора з комплаєнса по електронній пошті на адресу compliance@ebrd.com. ОДК розглядатиме усі такі повідомлення, у тому числі анонімні. Вони можуть подаватися будь-якою з мов Банку чи його країн операцій. Інформація у таких повідомленнях повинна надаватися добросовісно.

Політика доступу до інформації (ПДІ)

У ПДІ визначено, яким чином ЄБРР розкриває інформацію та консультується із стейкхолдерами з метою сприяння кращій поінформованості та розумінню його стратегій, принципів та діяльності. ПДІ набрала чинності 1 січня 2020 р. Будь ласка, відвідайте сторінку [Політика доступу до інформації](#) для того, щоб дізнатися, яку інформацію можна знайти на веб-сайті ЄБРР.

Запити про надання інформації з конкретних питань можуть надсилатися за допомогою [Форми для подання запитів до ЄБРР](#).

Орган розгляду скарг (ОРС)

Якщо спроби вирішити проблемні питання стосовно екологічних або соціальних впливів чи розкриття інформації з Клієнтом або Банком (наприклад, через наявний у Клієнта механізм подання скарг на рівні проєкту або шляхом прямого звернення до керівництва Банку) виявляються безуспішними, особи та організації можуть подавати свої скарги через механізм підзвітності ЄБРР.

Механізм підзвітності незалежно розглядає проблемні питання у зв'язку з проєктами, які, на думку скаржників, вже завдали чи можуть завдати шкоди. Призначення цього механізму – підтримувати діалог між стейкхолдерами у проєктах з метою вирішення питань, пов'язаних з екологією, соціальною сферою та розкриттям інформації; перевіряти дотримання Банком вимог його [Екологічної та соціальної політики](#) або пов'язаних з конкретним проєктом положень його [Політики доступу до інформації](#); а також у разі необхідності усувати будь-яке недотримання цих політик Банком, що вже існує, і попереджувати майбутні порушення.

Будь ласка, відвідайте нашу веб-сторінку для того, щоб дізнатися, як подати скаргу за допомогою [конфіденційної онлайн-форми](#), [електронною поштою](#), [звичайною поштою](#) або [по телефону](#). Ми готові обговорити те, що Вас турбує, і відповісти на Ваші запитання стосовно подання або розгляду скарг. Інформація про скаржників може зберігатися конфіденційною на вимогу.

Будь ласка, візьміть до уваги, що після призначення нового Керівника ОРС у 2020 році наберуть чинності переглянута [Політика підзвітності за проєктами](#) та [Посібник із розгляду справ](#) згідно з якими здійснюватиметься розгляд справ.